

ČZS vendarle javno spregovorim o tem problemu in predstavim svoj pogled nanj.

Naši člani so oksalno kislino po večini kupovali v prodajalnah trgovskega podjetja Vema iz Maribora. Zato sem gospoda Pušnika, ki je bil svoj čas direktor tega podjetja, prosil, da mi je natančno pojasnil, kaj se je pravzaprav dogajalo. Omenjeno podjetje je prodajalo oksalno kislino že v razredčenem stanju in po recepturi, ki so ga naši veterinarji objavili v svoji zloženki. Vema je pred tem celoten postopek redčenja in stekleničenja zaupala podizvajalcu, ki je bil registriran za opravljanje tovrstnega dela. Večina naših članov je zdravljenje z oksalno kislino uspešno izvedla, pri nekaterih pa so čebele začele umirati in to je zbudilo sum, da je bila v teh primerih koncentracija oksalne kisline previsoka. Vema se je odzvala dokaj hitro ter pri prizadetih čebelarjih pobrala steklenice še neuporabljene kisline in jih poslala v laboratorijsko analizo. Ta je pokazala, da je koncentracija vodne raztopine zares previsoka, to pa je bil tudi razlog za odmiranje čebel. Kako se je napaka zgodila, polnilec ni znal pojasniti. Vema se je obvezala, da bo prizadetim čebelarjem, ki so pravočasno prijavili propad svojih

čebeljih družin, povrnila škodo, denar zanjo pa bo izterjala od podjetja, ki je redčilo oksalno kislino.

To naj bi bil kratek povzetek dogajanja.

Kolikor mi je znano, oškodovani čebelarji doslej še niso dobili odškodnine. Gospod Pušnik odhaja v pokoj in že nekaj časa ni več v vlogi odgovornega moža v trgovskem podjetju Vema. Kadrovske zamenjave občutimo tudi v ČZS, saj Vema naši organizaciji ne plačuje več redno svojih obveznosti iz najemniškega razmerja. Prizadeti čebelarji pa ostajajo z grenkim priokusom, da so bili izigrani in da niso vredni niti opravičila za napako, ki jo je očitno nekdo zagrešil.

Spet bo prišla jesen in spet bomo zdravili naše čebele. Najhitreje bi uničili varo s katerim od sintetičnih sredstev, ki po različnih poteh k nam prihajajo iz tujine. Toda tisti, ki smo se odločili za alternativne metode, eterična olja in organske kisline, se moramo zavedati, da je to težavnejša pot, ki zahteva veliko več znanja in vloženega truda, in da se včasih lahko zgodijo tudi kakšna razočaranja. Toda tolažila nas bo misel na to, da imamo čebelje pridelke brez nevarnih ostankov. Svoj med bomo brezskrbno ter z veseljem uživali, enako pa velja tudi za naše kupce.

Medovite rastline

Sirski oslez – hibiskus (*Hibiscus syriacus* L.) Družina slezenovk (*Malvaceae*)

Trajče Nikoloski in Peter Ribič

Domovina – Predvsem na tropskih območjih. Doma je na Kitajskem, Japonskem in v Indiji, zanimivo pa je, da sirski oslez ne raste v Siriji.

Ime – Najpogostejša ljudska imena: oslez, hibiskus, sirski oslez.

Opis – Med drugimi rastlinami je na pobočju za Čebelarjskim domom na Brdu pri Lukovici zasajen tudi hibiskus, in to v večjem številu kot cvetna grmovnica, primerna za živo mejo. Potrebuje sončno, zavetrno rastišče, na izpostavljenih legah pa ga je treba pozimi

Navadni hibiskus

Modro cvetoči hibiskus

Roza cvetoči hibiskus

zaščititi pred mrazom. Uspeva na globokih humusnih tleh. Rastlina je majhne rasti, listi so kratki, trikopi, grobo nazobčani, dolgi 5 do 10 cm. Cvetovi imajo pet prostovencnih listov in daleč navzven štrleč vrat pestiča, ki ga obdaja cev zraslih prašnikov. Veliki so od 5 do 10 cm, njihova barva pa je odvisna od sorte. Znani so beli, škrlatno rdeči, rožnati ali modrovijoličasti cvetovi. Cveti od julija do septembra. Čebele zelo rade obiskujejo cvetove, predvsem zaradi cvetnega prahu.

Medovitost – Dobra, čebele rade obiskujejo cvetove hibiskusa, na katerih nabirajo cvetni prah.

Zanimivosti – Čeprav je rastlina prva leta zelo občutljiva na mraz, jo v Srednji Evropi kot okrasni grm gojijo že več kot 200 let. Še posebej so na mraz občutljive sorte s polnjenimi cvetovi.

Navadna mačja meta (*Nepeta cataria* L.) Družina usnatic (*Lamiaceae* ali *Labiatae*)

Domovina – Izvira iz Sredozemlja in z Bližnjega vzhoda in je razširjena po vsej Evropi.

Ime – Najpogostejša ljudska imena: divja meta, mačja meta, mačjek, mačkena meta, mačkenu zele, mačkina meta, mačkina trava, mačkino zelje.

Opis – Zelo veliko je je pred čebelnjakom domžalskega čebelarstva društva. To je dehteča rastlina,

ki zraste do 1 m visoko. Vsa rastlina je dlakava in je videti siva. Listi so srčasti ali jajčasti, narezani, na spodnji strani sivo dlakavi. Cvetovi v klaskih sestavljajo navidezna vretenca s 7 do 10 mm dolgim, rumenkasto belim ali rožnatim vencem. V čaši je pet dolgih koničastih zobcev. Barva cvetov je različna – od bele, rahlo rožnate do modre.

Medovitost – Zelo dobra, cveti od junija do septembra, in je zelo medovita. Zaradi dolgotrajnega cvetenja in bogatih cvetov privlači čebele, tako da jo štejejo za zelo medovito rastlino.

Zanimivosti – Mačja meta je bila zelo cenjeno zdravilno zelišče, njena uporaba je bila znana že v rimskih časih. Velik pomen je imela tudi v srednjeveškem zdravlilstvu, o tem pa pričajo številni stari zapisi. Eterično olje mačje mete vsebuje snovi, ki privabljajo mačke. Od tod tudi ljudsko ime za rastlino.

Na sliki je navadna mačja meta pred društvenim čebelnjakom na Brdu pri Lukovici

Potopisi

Ekскурzija na Slovaško

Jožef Švagelj, Štanjel 6 a, Štanjel

(Od leve) Vodja inštituta inž. Jan Kopernik, čebelar Jan Pachnyk, neznan čebelar, prevajalec Štefan Kovač, čebelar Sándor Kiss.

Čebelar Jan Pachnyk